

MINISTARSTVO ZDRAVSTVA I SOCIJALNE SKRBI

1662

Na temelju članka 15. stavka 2. podstavka 3. Zakona o hrani (»Narodne novine«, broj 46/2007 i 55/2011) ministar zdravstva i socijalne skrbi uz suglasnost ministra poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja donosi

PRAVILNIK

O IZMJENAMA I DOPUNAMA PRAVILNIKA O NAJVEĆIM DOPUŠTENIM KOLIČINAMA ODREĐENIH KONTAMINANATA U HRANI^[1]

Članak 1.

U Pravilniku o najvećim dopuštenim količinama određenih kontaminanata u hrani (»Narodne novine«, broj 154/2008) naslov iznad članka 8. mijenja se i glasi:

»KIKIRIKI, SJEMENKE ULJARICA, ORAŠASTI PLODOVI, SUŠENO VOĆE,
RIŽA I KUKURUZ«

Članak 8. mijenja se i glasi:

»Kikiriki, sjemenke uljarica, orašasti plodovi, sušeno voće, riža i kukuruz koji nisu u skladu s odgovarajućim najvećim dopuštenim količinama aflatoksina, kako je određeno u točkama 2.1.5., 2.1.6., 2.1.7., 2.1.8., 2.1.10 i 2.1.11 odjeljka 2.1. Tablice 2. Priloga I. ovoga Pravilnika, mogu se stavljati na tržiste pod uvjetom da:

- (a) nisu namijenjeni za prehranu ljudi i ne koriste se kao sastojak hrane,
- (b) su sukladni najvećim dopuštenim količinama kontaminanata utvrđenim u točkama 2.1.1., 2.1.2., 2.1.3, 2.1.4., 2.1.9. i 2.1.12. odjeljka 2.1. Tablice 2. Priloga I. ovoga Pravilnika,
- (c) su podvrgnuti sortiranju ili nekoj drugoj fizikalnoj obradi, te ako nakon te obrade najveće dopuštene količine iz točaka 2.1.5., 2.1.6., 2.1.7., 2.1.8., 2.1.10 i 2.1.11. odjeljka 2.1. Tablice 2. Priloga I. ovoga Pravilnika nisu premašene, a spomenuta obrada ne uzrokuje stvaranje drugih štetnih rezidua,
- (d) je pri označavanju jasno naznačena uporaba uz navod: »hrana se sortira ili drugčije fizički obrađuje kako bi se smanjila kontaminacija aflatoksinima prije uporabe za prehranu ljudi ili se upotrebljava kao sastojak hrane«. Takav navod mora se nalaziti na svakoj pojedinačnoj predpakovini (vreći, kutiji, itd.) i na popratnom dokumentu. Identifikacijski kod pošiljke/serije mora biti jasno i neizbrisivo označen na svakoj pojedinačnoj predpakovini (vreći, kutiji, itd.) i na popratnom dokumentu.«

Članak 2.

Naslov iznad članka 9. mijenja se i glasi:

»POSEBNE ODREDBE ZA KIKIRIKI, OSTALE ULJARICE, NJIHOVE PROIZVODE I ŽITARICE«

U članku 9. stavci 1. i 2. mijenjaju se i glase:

»Pri označavanju svake pojedinačne predpakovine (vreće, kutije, itd.) i na popratnom dokumentu mora biti jasno naznačena predviđena uporaba. Popratni dokument mora biti jasno povezan s pošiljkom tako da se navede njen identifikacijski kod, naznačen na svakoj pojedinačnoj predpakovini (vreći, kutiji itd.) pošiljke. Poslovna djelatnost primatelja pošiljke, navedena u popratnom dokumentu, mora biti u skladu s predviđenom uporabom.

Ako nije jasno naznačeno da predviđena uporaba nije namijenjena za prehranu ljudi, najveće dopuštene količine iz točaka 2.1.5. i 2.1.11. Tablice 2. Priloga I. ovoga Pravilnika koriste se za sve kikirikije, ostale sjemenke uljarica, njihove proizvode i žitarice koje se nalaze na tržištu.«

Iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

»Odredbe ovoga Pravilnika ne odnose se na kikiriki i ostale sjemenke uljarica koje su namijenjene drobljenju i dalnjem korištenju čije maksimalne dopuštene količine su utvrđene točkom 2.1.1. odjeljka 2.1. Tablice 2. Priloga I. ovoga Pravilnika, na pošiljke koje su jasno označene navodom o namjeni: »proizvod će se podvrgnuti drobljenju i proizvodnji rafiniranog biljnog ulja. Oznaka mora biti istaknuta na svakoj pojedinačnoj pakovini (vreći, kutiji itd.) pošiljke i na popratnom dokumentu. Konačna dostava ove hrane mora biti pogon za obradu (drobljenje).«

Članak 3.

Članak 12. mijenja se i glasi:

»Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi (u dalnjem tekstu: ministarstvo) prati razinu nitrata u povrću koje bi ih moglo sadržavati u značajnim količinama, a posebno u zelenom lisnatom povrću.

Nadležno tijelo i ministarstvo provode monitoring: mikotoksina, dioksina, dioksinima sličnih PCB, PCB-a koji nisu slični dioksinima i furana sukladno višegodišnjem i godišnjem planu provođenja službenih kontrola.

Nadležno tijelo i ministarstvo uspostavljaju monitoring: akrilamida, etilkarbamata, perfluoroalkilnih tvari sukladno višegodišnjem i godišnjem planu provođenja službenih kontrola, a o rezultatima istog nadležno tijelo će obavijestiti EFSA-u.

Nadležno tijelo i ministarstvo mogu predlagati preventivne mjere za sprečavanje kontaminacije okratoksinom A, doeksinivalenolom, zearalenonom, fumonizinom B1 i B2 te toksinoma T-2 i HT-2.

O rezultatima provedenih mjera nadležno tijelo izvijestit će Europsku komisiju koja će podatke učiniti dostupnima drugim državama članicama i izvijestiti EFSA-u.

Nadležno tijelo izvijestit će Europsku komisiju o nalazima vezanim uz pojavu aflatoksina u skladu s Pravilnikom o posebnim uvjetima za uvoz određene hrane iz određenih trećih zemalja zbog rizika od kontaminiranosti aflatoksinima (»Narodne novine«, broj 120/10 i 63/11)[2].

Podaci o pojavnosti kontaminanata prikupljeni od država članica trebali bi ako je opravdano biti dostavljeni EFSA-i.«

Članak 4.

U PRILOGU 1. NAJVEĆE DOPUŠTENE KOLIČINE ODREĐENIH KONTAMINANATA U HRANI u Tablici 2.: MIKOTOKSINI točka 2.1. Aflatoknsini i točka 2.2. Okratoksin A mijenjaju se i glase:

Hrana(**1)		Najveće dopuštene količine (µg/kg)		
2.1.	Aflatoknsini	B1	Zbroj B1, B2, G1 i G2	M1
2.1.1.	kikiriki i druge sjemenke uljarica(40) koji se sortiraju ili drugačije fizikalno obrađuju prije uporabe za prehranu ljudi ili kao sastojak hrane sa izuzetkom: – kikirikija i drugih sjemenki uljarica namijenjenih drobljenju i proizvodnji biljnog ulja	8,0(**5)	15,0(**5)	-
2.1.2.	Bademi, pistacije i koštica marelice koji se sortiraju ili drugačije fizikalno obrađuju prije uporabe za prehranu ljudi ili kao sastojak hrane	12,0(**5)	15,0(**5)	-
2.1.3.	Lješnjaci i brazilski oraščići koji se sortiraju ili drugačije fizikalno obrađuju prije uporabe za prehranu ljudi ili kao sastojak hrane	8,0(**5)	15,0(**5)	-
2.1.4.	Orašasti plodovi osim navedenih u t. 2.1.2. i 2.1.3. koji se sortiraju ili drugačije fizikalno obrađuju prije uporabe za prehranu ljudi ili kao sastojak hrane	5,0(**5)	10,0(**5)	-
2.1.5.	Kikiriki i druge sjemenke uljarica (**40) i njihovi proizvodi namijenjeni za prehranu ljudi ili kao sastojak hrane Sa izuzetkom:	2,0(**5)	4,0(**5)	-

	– sirovih biljnih ulja namijenjenih za rafiniranje – rafiniranih biljnih ulja			
2.1.6.	Bademi, pistacije i koštice marelice namijenjene za prehranu ljudi ili kao sastojak hrane(**41)	8,0(**5)	10,0(**5)	-
2.1.7.	Lješnjaci i brazilski oraščići namijenjeni za prehranu ljudi ili kao sastojak hrane(**41)	5,0(**5)	10,0(**5)	-
2.1.8.	Orašasti plodovi osim navedenih u t. 2.1.6. i 2.1.7.i njihovi proizvodi namijenjeni za prehranu ljudi ili kao sastojak hrane	2,0(**5)	4,0 (**5)	-
2.1.9.	Sušeno voće koje se sortira ili drugačije fizikalno obrađuju prije uporabe za prehranu ljudi ili kao sastojak hrane	5,0	10,0	-
2.1.10.	Sušeno voće i prerađeni voćni proizvodi namijenjeni za prehranu ljudi ili kao sastojak hrane	2,0	4,0	-
2.1.11.	Sve žitarice i proizvodi od žitarica, uključujući prerađene proizvode na bazi žitarica, izuzev hrane iz točaka 2.1.12, 2.1.15 i 2.1.17	2,0	4,0	-
2.1.12.	Kukuruz i riža koji se sortiraju i drugačije fizikalno obrađuju prije uporabe za prehranu ljudi ili kao sastojak hrane	5,0	10,0	-
2.1.13.	sirovo mlijeko(**6), toplinski obrađeno mlijeko i mlijeko za proizvodnju mliječnih proizvoda	-	-	0,050
2.1.14.	sljedeće vrste začina: <i>Capsicum</i> spp. (sušeni plodovi, cijeli ili samljeveni, uključujući čili, čili u prahu, feferone (kajensku papriku) i papričicu) <i>Piper</i> spp. (plodovi, uključujući bijeli i crni papar) <i>Myristica fragrans</i> (muškatni oraščić) <i>Zingiber officinale</i> (đumbir) <i>Curcuma longa</i> (kurkuma) Mješavine začina koje sadržavaju jedan ili više od gore navedenih začina	5,0	10,0	-
2.1.15.	prerađena hrana na bazi žitarica i hrana za dojenčad i malu djecu(**3) (**7)	0,10	-	-
2.1.16.	početna i prijelazna hrana za dojenčad, uključujući početno i prijelazno mlijeko za dojenčad (**4) (**8)	-	-	0,025

2.1.17.	hrana za posebne medicinske potrebe (**9) (**10), namijenjena posebno dojenčadi	0,10	-	0,025
Hrana (1)	Najveće dopuštene količine (µg/kg)			
2.2.	Okratoksin A			
2.2.1.	neprerađene žitarice	5,0		
2.2.2.	svi proizvodi dobiveni iz ne prerađenih žitarica, uključujući prerađene proizvode od žitarica i žitarice za neposrednu prehranu ljudi, izuzev hrane navede pod točkama 2.2.9. i 2.2.10.	3,0		
2.2.3.	grožđice (sve vrste)	10,0		
2.2.4.	pržena zrna kave i mljevena pržena kava, osim instant kave	5,0		
2.2.5.	topiva kava (instant kava)	10,0		
2.2.6.	vino (uključujući pjenušavo vino, osim likerskih vina i vina s volumnim udjelom alkohola ne manjim od 15 vol.%) i voćno vino (**11)	2,0(**12)		
2.2.7.	aromatizirana vina, aromatizirano piće na bazi vina i aromatizirani kokteli na bazi vina(**13)	2,0(**12)		
2.2.8.	sok od grožđa, rekonstituirani koncentrirani sok od grožđa, nektar od grožđa, mošt i rekonstituirani koncentrirani mošt od grožđa, za neposrednu prehranu ljudi (**14)	2,0(**12)		
2.2.9.	prerađena hrana na bazi žitarica i dječja hrana za dojenčad i malu djecu (3) (7)	0,50		
2.2.10.	hrana za posebne medicinske potrebe (**9) (**10), namijenjena posebno dojenčadi	0,50		
2.2.11.	<p>začini:</p> <p><i>Capsicum</i> spp. (sušeni plodovi, cijeli ili samljeveni, uključujući čili, čili u prahu, feferone (kajensku papriku) i papričicu)</p> <p><i>Piper</i> spp. (plodovi, uključujući bijeli i crni papar)</p> <p><i>Myristica fragrans</i> (muškatni oraščić)</p> <p><i>Zingiber officinale</i> (đumbir)</p> <p><i>Curcuma longa</i> (kurkuma)</p> <p>Mješavine začina koje sadržavaju jedan ili više gore navedenih začina</p>	<p>30µg/kg do 30.06.2012.</p> <p>15 µg/kg od 01.07.2012.</p>		

2.2.12	Sladić (<i>Glycyrrhiza glabra</i> , <i>Glycyrrhiza inflate</i> i druge vrste)	
2.2.12.1.	Korijen sladića, sastojak za biljne vodene tinkture (koncentrirani čajevi)	20µg/kg 80µg/kg
2.2.12.2.	Ekstrakt sladića (**42), koji se koristi u hrani za posebna pića i konditorske proizvode	

Članak 5.

U Tablici 3.: METALI I NEMETALI, točki 3.1. Olovo, podtočke 3.1.6., 3.1.9., 3.1.10 i 3.1.11. mijenjaju se i glase:

3.1.	Olovo	
3.1.6.	Ljuskavci (Crustaceae**26): mišićno tkivo krakova i abdomena (**44). U slučaju rakova i rakovima sličnih ljuskavaca (kratkorepi morski rakovi – Brachyura i deseteronošci Anomura) mišićno tkivo iz krakova	0,50
3.1.9.	mahunarke (**27), žitarice i zrna mahunarki	0,20
3.1.10.	povrće, osim kupusnjača, lisnatog povrća, svježeg bilja i svježih gljiva i morskih algi (**27). Krumpir (najveće količine odnose se na oguljeni krumpir)	0,10
3.1.11.	kupusnjače, lisnato povrće (43) i sljedeće gljive (**27) <i>Agaricus bisporus</i> (zajednička gljiva), <i>Pleurotus ostreatus</i> (bukovača), <i>Lentinula edodes</i> (Shiitake gljiva)	0,30

U točki 3.1. Olovo u podtočki 3.1.7. riječ: »školjkaši« zamjenjuje se riječju: »dvoljušturni mekušci«.

U točki 3.2. Kadmij podtočke 3.2.9., 3.2.15., 3.2.16., 3.2.17. i 3.2.20 mijenjaju se i glase:

3.2.	Kadmij	
3.2.9.	Ljuskavci (Crustaceae**26): mišićno tkivo krakova i abdomena(**44). U slučaju rakova i rakovima sličnih ljuskavaca (kratkorepi morski rakovi – Brachyura i deseteronošci Anomura) mišićno tkivo iz krakova	0,50
3.2.15.	povrće i voće, osim lisnatog povrća, svježe začinsko bilje, listovi kupusnjača gljiva, stabljičastog povrća, korjenastog povrća, gomoljastog povrća i morskih algi (**27)	0,050
3.2.16.	stabljičasto povrće, korjenasto povrće i gomoljasto povrće, osim celera (**27). Za krumpir (najveće dopuštene količine odnose se na oguljeni krumpir)	0,10
3.2.17.	lisnato povrće, svježe bilje, listovi kupusnjača, celer i sljedeće gljive (**27): <i>Agaricus bisporus</i> (common mushroom – uobičajena gljiva); <i>Pleurotus ostreatus</i> (bukovača), <i>Lentinula edodes</i> (Shiitake gljiva)	0,20

3.2.20.	dodaci prehrani (*2) koji se isključivo ili uglavnom od sušenih morskih algi ili proizvodi napravljeni od morskih algi ili od sušenih dvoljušturnih mekušaca.	3,0
---------	---	-----

U točki 3.2. Kadmij u podtočki 3.2.10. riječ: »školjkaši« zamjenjuje se riječju: »dvoljušturni mekušci«.

U točki 3.3. Živa podtočka 3.3.1. mijenja se i glasi:

3.3.	Živa	
3.3.1.	Proizvodi ribarstva (**26) i mišićno meso riba (**24) (**25), izuzev vrsta navedenih u točki 3.3.2.; najveća količina za ljuskavce (Crustacea) odnosi se na mišićno tkivo krakova i abdomena (**44). Kada se radi o rakovima i rakovima sličnim ljuskavcima (kratkorepi morski rakovi – Brachyura i deseteronošci Anomura) tada se odnosi na mišićno tkivo krakova	0,50

U točki 3.3. Živa podtočka 3.3.3. mijenja i glasi:

3.3.3.	Dodaci prehrani (*2)	0,10
--------	----------------------	------

Točka 3.5. Arsen (ukupni), 3.6. Željezo i 3.7. Nikal brišu se.

Članak 6.

U Tablici 5.: DIOKSINI i PCB-i (**31), točka 5.3. mijenja se i glasi:

Hrana	Najveće dopuštene količine		
	Zbroj dioksina (WHO-PCDD/F-TEQ)(**32)	Zbroj dioksina i PCB-a (WHO-PCDD/F-PCB-TEQ)(**32)	
5.3.	mišićno meso riba, proizvodi ribarstva i njihovi proizvodi, izuzev jegulja (**25) (**34). Najveća količina za ljuskavce (Crustacea) odnosi se na mišićno tkivo krakova i abdomena (**44). Kada se radi o rakovima i rakovima sličnim ljuskavcima (kratkorepi morski rakovi – Brachyura i deseteronošci – Anomura)tada se odnosi na mišićno tkivo krakova	4,0 pg/g mokre težine	8,0 pg/g mokre težine

Članak 7.

U Tablici 6.: POLICIKLICKI AROMATSKI UGLJKOVODICI, u točki 6.1. Benzo(a)piren(**35), podtočke 6.1.3. i 6.1.5. mijenjaju se i glase:

Hrana	Najveće
-------	---------

		dopuštene količine ($\mu\text{g}/\text{kg}$ mokre težine)
6.1.3.	Mišićno meso dimljene ribe i dimljeni proizvodi ribarstva (**25) (**36), izuzev dvoljušturnih mekušaca. Najveća količina za dimljene ljuskavce (Crustaceae) odnosi se na mišićno tkivo krakova i abdomena (**44). Kada se radi o dimljenim rakovima i rakovima sličnim ljuskavcima (kratkorepi morski rakovi -Brachyura i deseteronošci Anomura) tada se odnosi na mišićno tkivo krakova	5,0
6.1.5.	Ljuskavci i glavonošci izuzev onih koji su dimljeni (**26). Najveća količina za ljuskavce (Crustaceae) odnosi se na mišićno tkivo krakova i abdomena (**44). Kada se radi o rakovima i rakovima sličnim ljuskavcima (kratkorepi morski rakovi – Brachyura i deseteronošci Anomura) tada se odnosi na mišićno tkivo krakova	5,0

Članak 8.

Tablica 7. briše se.

Članak 9.

Napomena **5 Priloga 1. mijenja se i glasi:

»**5 Najveće dopuštene količine odnose se na jestivi dio kikirikija i orašastih plodova. Ako se analizira kikiriki i orašasti plodovi »u ljuscici«, pri izračunu sadržaja aflatoksina smatra se da se ukupna kontaminacija odnosi na jestivi dio, osim u slučaju brazilskih oraščića.«

Iza napomene **38 dodaju se napomene **40, **41, **42, **43 i **44 koje glase:

»** 40 Sjemenke uljarica koje potпадaju pod kodove (tarifne oznake) CN 1201, 1202, 1203, 1204, 1205, 1206, 1207 i njihovi proizvodi oznaka CN 1208; sjemenke bundeve potпадaju pod kod ex 1207 99.

** 41 U slučaju dobivenih /prerađenih proizvoda koji su dobiveni/prerađeni isključivo ili gotovo isključivo od navedenih orašastih plodova, maksimalni limiti utvrđeni za te orašaste plodove primjenjuju se i za dobivene/prerađene proizvode. U ostalim slučajevima za dobivene/prerađene proizvode primjenjuju se odredbe čl. 6. st.1. i 2.

** 42 Maksimalna razina odnosi se na čisti i nerazrijeđeni ekstrakt, dobiven na način da se 1 kg ekstrakta dobiva od 3 do 4 kg korijena sladića

** 43 Maksimalni razine za lisnato povrće ne odnose se na svježe bilje (pod brojčanom oznakom 0256000 iz Priloga 1 Pravilnika o maksimalnim razinama ostataka pesticida u i na hrani i hrani za životinje biljnog i životinjskog podrijetla (»Narodne novine«, broj 148/08 i 26/11)

** 44 Ova definicija izuzima cefalotoraks ljuskavaca (crustacea)«.

Članak 10.

Odredbe ovoga Pravilnika ne primjenjuju se na koštice marelica, sjemenke uljarica osim kikirikija i njegovih proizvoda, koji su stavljeni na tržište prije stupanja na snagu ovoga Pravilnika, a na dan stavljanja na tržište bili su sukladni pozitivnim zakonskim propisima.

Subjekt u poslovanju s hranom mora biti u stanju dokazati kojeg je datuma stavio hranu na tržište.

Članak 11.

Nadležno tijelo izvješćivat će Europsku komisiju o rezultatima službenih kontrola koje su uključivale radnje i mjere koje se odnose na prevenciju s ciljem uklanjanja kontaminacije okratoksinom A u začinima.

Nadležno tijelo redovito će izvješćivati Europsku komisiju o rezultatima kontrola vezano uz okratoksin A u začinima.

Članak 12.

Odredbe članka 4. točke 2.2. podtočke 2.2.11., 2.2.12., 2.2.12.1. i 2.2.12.2. ovoga Pravilnika ne primjenjuju se na proizvode koji su stavljeni na tržište prije 1. srpnja 2010. godine, a bili su sukladni pozitivnim zakonskim propisima na dan stavljanja na tržište.

Najveća dopuštena količina za okratoksin A utvrđena u članku 4. točki 2.2, podtočki 2.2.11. ovoga Pravilnika koja se primjenjuje od 1. srpnja 2012., ne primjenjuje se na proizvode koji su stavljeni na tržište prije 1. srpnja 2012. godine, a bili su sukladni pozitivnim zakonskim propisima na dan stavljanja na tržište.

Subjekt u poslovanju s hranom mora biti u stanju dokazati kojeg je datuma stavio hranu na tržište.

Članak 13.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«, osim članka 3. stavka 3., 5., 6. i 7. i članka 11. koji stupaju na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj Uniji.

Klasa: 011-02/11-04/12

Urbroj: 534-07-11-1

Zagreb, 24. lipnja 2011.

Potprijeđnik
Vlade i
ministar
zdravstva i
socijalne skrbi
mr. Darko

**Milinović, dr.
med., v. r.**

[1] Pravilnikom se preuzimaju odredbe Uredbe Komisije Uredbe (EZ-a) br. 1881/2006 od 26. veljače 2010. (EZ-a) s njenim zadnjim izmjenama u Uredbi Komisije (EZ-a) br. 420/2011 od 29. travnja 2011.

[2] Pravilnikom o posebnim uvjetima za uvoz određene hrane iz određenih trećih zemalja zbog rizika od kontaminiranosti aflatoksinima (»Narodne novine«, broj 120/10 i 63/11) preuzete su odredbe Uredbe Komisije (EZ-a) br. 1152/2009 od 27. studenoga 2009. kojima se propisuju posebni uvjeti za uvoz određene hrane iz određenih trećih zemalja zbog rizika od kontaminiranosti te hrane aflatoksinima te ukida Odluka Komisije (EZ) br. 504/2006.